

stroj stal příslušenstvím nemovitosti, stačí, aby byl určen k trvalému jejímu užívání a aby k ní byl v takovém místním poměru, který tímto účelem jest podmíněn, že však nezáleží na větším nebo menším stupni fyzické stability tohoto spojení.

Čís. 13221.

Pojišťovací smlouva.

Výpověď daná nabyvatelem nemovitosti pojištěné proti požáru podle § 65 odst. (2) zákona o pojišťovací smlouvě jest projevem dochůdným podle § 13, odstavec druhý, zákona. Právní účinky výpovědi nastávají teprve dojitím výpovědi pojišťovně, pak-li výpověď ve lhůtě § 65, odstavec druhý, zákona byla odeslána. Teprve dnem dojití výpovědi zaniká pojišťovací poměr zcizitele nemovitosti a přestává ručení pojišťovny; pojišťovna má však nárok na premii za celé pojistné období, ve kterém jí výpověď došla a to tak, že zcizitel ručí za celou premii, kdežto nabyvatel jen za dobu až do dojití výpovědi závčas odeslané.

(Rozh. ze dne 26. ledna 1934, Rv II 551/32.)

Manželé J-ovi prodali domek, pojištěný u žalující pojišťovny proti požáru, dne 11. prosince 1929 žalovaným. Proti žalobě o zaplacení pojišťovací premie vznesli žalovaní mezitímní určovací návrh, že pojišťovací smlouva proti požáru není po právu. Procesní soud prvního stádu mezitímní určovací návrh zamítl, odvolací soud mu vyhověl. Důvody: Prvý soud zjistil, že se žalovaní jako nabyvatelé pojištěné nemovitosti dověděli o pojištění teprve dne 11. ledna 1930 a že dne 11. února 1930 zaslali žalující pojišťovně písemnou výpověď ze smlouvy, která došla žalující pojišťovně dne 12. února 1930. Prvý soud z toho usuzuje ve shodě se stanoviskem žalující pojišťovny, že výpověď jest opožděná a nemá význam pro další trvání pojišťovací smlouvy ve smyslu § 65 poj. zák. Vyslovuje právní názor, opřený o zásadu, že výpověď z pojišťovací smlouvy jest projevem dochůdným, že výpověď musí dojít pojišťovny ve lhůtě § 65 poj. zák. Právním brojí odvolatelé proti tomuto právnímu názoru. Spornou otázku jest posuzovati podle § 13 odst. 2 a 3 poj. zák., které jsou v právní účinnosti. Odstavec druhý určuje účinnost prohlášení strany proti pojišťovně okamžikem, kdy pojišťovny dojdou. Odstavec třetí jedná jen o podmínkách pro zachování lhůty, pro taková prohlášení neb oznámení zákonem předepsané. Správně poukazují odvolatelé k tomu, že odstavec první, byť neměl dosud právní účinnosti, přece musí býti pramenem výkladů pojmů, o nichž pojednávají ostatní dva odstavce. Jde tu o »oznámení a prohlášení podle pojišťovacího zákona«, mezi něž zajisté jest počítati i prohlášení, jímž dává pojištěnec-nabyvatel pojišťovně na vědomí, že smlouvu zrušuje, vypovídá. Jmenovitě spadá sem i povinnost nabyvatele podle § 65 poj. zák. druhý odstavec. Že výpověď jest projevem dochůdným stanoví arciž § 13

odst. (2) poj. zák. Tím však je řečeno, kdy a jakým způsobem nastává právní účinnost zmíněných projevů. V odstavci třetím naproti tomu jest předpis, jak se musí zachovati ten, kdo svým prohlášením chce vyvolati podle druhého odstavce, by dodržel lhůtu, jež přímo pro dotyčná prohlášení je zákonem předepsána. Zásada, že právní účinek nastává dojitím, že projev jest dochůdným, všeobecně platná jest pojata do odstavce druhého a není nikterak prolomena ustanovením odstavce třetího. Prvý předpis upravuje účinek určitého právního jednání proti oběma smluvním stranám, druhý vymezuje podrobněji povinnosti strany se zřetelem na zachování lhůt stanovených zákonem pro dotyčné právní jednání (označení, prohlášení, tedy projevy vůle v nejširším slova významu). Oba tyto předpisy vedle sebe mají své odůvodnění, neboť možný jest v praxi projev vůle, výpověď smlouvy, sice včas zaslaný, to jest ve lhůtě zákonem předepsané, který však adresáta nedoručí, takže nedocílí se tím zamýšlených právních účinků, totiž zrušení smlouvy podle druhého odstavce. V souzeném případě nesporně výpověď pojišťovně byla doručena. Pro rozhodnutí otázky, zda byla výpověď dána ve lhůtě § 65 druhý odstavec cit. zák., jest postupovati podle předpisů § 13, třetí odstavec, cit. zák. Poněvadž jest zjištěno, že výpověď byla odeslána v předepsané lhůtě, učinili žalovaní své povinnosti zadost, včasná výpověď podle § 65 odst. (2) poj. zák. má za následek zrušení pojišťovací smlouvy.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolání opřené o dovolací důvod § 503 č. 4 c. ř. s. není důvodné. Že výpověď daná nabyvatelem nemovitosti pojištěné proti požáru podle § 65 odstavec (2) zákona o pojišťovací smlouvě jest projevem dochůdným podle § 13, odstavec druhý zákona, uznává odvolací soud a odpovídá to i zákonu. Tím však jest řečeno jen tolik, že právní účinky výpovědi nastávají podle přijímací teorie § 862 obč. zák. teprve dojitím výpovědi pojišťovně, pakli výpověď zavčas, t. j. ve lhůtě § 65 odstavec (2) zákona byla odeslána, jak stanoví § 13, odstavec (3) zákona, nebo-li, že se účinnost výpovědi posunuje na den jejího dojití u pojišťovny. To má svůj význam, protože teprve tím dnem zaniká pojišťovací poměr zcizitele nemovitosti, přestává ručení pojišťovny a naopak pojišťovna má podle § 65 odstavec (3) zákona nárok na premii za celé pojistné období, ve kterém jí výpověď došla a to tak, že zcizitel ručí za celou premii, kdežto nabyvatel jen za dobu až do dojití výpovědi zavčas odeslané. Ustanovení ta jsou tak zřejmá, že není zapotřebí k jejich výkladu sáhati na dosud neúčinné ustanovení odstavce (1) § 13 zákona.

Čís. 13222.

Příspěl-li jeden ke společnému podnikání svou koncesí autodopravní a tím, že provoz podniku řídil, kdežto druhý vnesl do společného podniku autobus, propůjčiv jej ke společenskému používání a propůjčiv k témuž účelu i svého šoféra, při čemž zisk měl příslušet oběma zúčastněným, jde o smlouvu společenskou podle § 1175 obč. zák. a jsou oba